

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

РІШЕННЯ
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

28 квітня 2021 р.

Справа №200/1605/21-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого – судді Беломестнова О.Ю.

розглянувши у письмовому провадженні адміністративну справу за позовом Державної служби геології та надр України до Товариства з обмеженою відповідальністю «Енерготор» про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами, -

ВСТАНОВИВ:

12.02.2021 року позивач - Державна служба геології та надр України (код ЄДРПОУ: 37536031, місцезнаходження: м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16) звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовною заявою до Товариства з обмеженою відповідальністю «Енерготор» (код ЄДРПОУ: 37643868, місцезнаходження: Донецька область, м. Чистякове, вул. Ульянова, 27), у якій просить:

- припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 5809 від 17.07.2013 року, наданого ТОВ «Енерготор».

Позовні вимоги обґрунтовані тим, що в порушення ст. 24 Кодексу України про надра та угоди про умови користування надрами, яка є невід'ємною частиною спеціального дозволу на користування надрами, відповідач не подав до Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» щорічні звіти відповідної форми статистичної звітності як підтвердження експлуатації корисних копалин за 2016 рік, за 2019 рік.

Відповідач відзив на адміністративний позов у встановлений строк не надав.

Відповідно до ч. 4 ст. 159 КАС України подання заяв по суті справи є правом учасників справи. За таких обставин суд визнав за можливе розглянути справу на підставі наявних матеріалів.

Ухвалою суду від 17.02.2021 року відкрито провадження у справі за правилами за правилами загального позовного провадження.

Ухвалою суду від 13.04.2021 року закрито підготовче провадження та призначено справу до розгляду по суті на 28 квітня 2021 року о 10 год. 30 хв.

Представник позивача у судове засідання не з'явився, належним чином був повідомлений про час, дату та місце судового засідання. Надав до суду заяву про розгляд справи у письмовому провадженні.

Представник відповідача у судове засідання не з'явився, належним чином був

*306*4670914*1*2*

повідомлений про час, дату та місце судового засідання.

Частиною 9 ст. 205 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України) передбачено, що якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених цією статтею, але всі учасники справи не з'явилися у судове засідання, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу у письмовому провадженні у разі відсутності потреби заслухати свідка чи експерта.

Враховуючи вищезазначене та зважаючи на те, що сторони були належним чином повідомлені про місце, дату та час розгляду справи, їх позиція стосовно предмета спору зрозуміла, в матеріалах справи достатньо документів для розгляду справи по суті, з метою недопущення невиннованого затягування судового процесу, суд доходить висновку про можливість проведення розгляду справи у письмовому провадженні за наявними у справі матеріалами.

У зв'язку із неявкою сторін у судове засідання розгляд справи здійснюється в порядку письмового провадження в межах строків, визначених КАС України для розгляду справи.

Дослідивши подані сторонами докази, які мають значення для розгляду справи, суд встановив наступне.

Позивач - Державна служба геології та надр України (далі - Держгеонадра) є центральним органом виконавчої влади, який наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування та діє відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1174 (далі - Положення №1174), Постанови КМУ від 30.11.2011 р. № 615 «Про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами» (далі - Порядок № 615).

Відповідач - Товариство з обмеженою відповідальністю «Енерготор», зареєстровано за юридичною адресою: 86600, Донецька область, місто Чистякове, вулиця Ульянова, 27, код ЄДРПОУ 37643868.

17 липня 2013 року Державною службою геології та надр України видано Товариству з обмеженою відповідальністю «Енерготор» спеціальний дозвіл на користування надрами №5809 на видобування кам'яного вугілля (антрациту), об'єкт надрокористування: шахта «Потенціал», виділена у межах шахти «Північна», пласт - h61.

Спеціальним дозволом на користування надрами встановлено обов'язок надання ТОВ «Енерготор» щорічної звітності перед Державним науково виробничим підприємством «Державний інформаційний геологічний фонд України» про стан запасів корисних копалин за формою 5-гр.

Невід'ємною частиною спеціального дозволу є Угода №5809 про умови користування надрами від 17 липня 2013 року, укладена між позивачем та відповідачем, відповідно до пункту 7.2 розділу 7 якої надрокористувач зобов'язаний в установленому порядку подавати до ДНВП «Геоінформ України» щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності форми 5-гр.

04 липня 2017 року Державне науково виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» (ДНВП «Геоінформ України») листом № 1154-14/17 від 04.07.2017 року повідомило Державну службу геології та надр України стосовно суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів на користування надрами які станом на 19.07.2017 року не направили до ДНВП «Геоінформ України» щорічну статистичну звітність за формою 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2016 рік, згідно переліку ТОВ «Енерготор» не подало щорічну звітність за формою 5-гр. Наказом Державної служби геології та надр України від 17 жовтня 2017 року №447 - зупинено дію спеціального дозволу ТОВ «Енерготор» та відповідачу встановлено 30 календарних днів на встановлених усунення порушень.

Згідно розпорядження Кабінету Міністрів України № 1085-р від 07.11.2014 року (зі

*306*4670914*1*2*

змiнами вiд 07.02.2018 року), населений пункт в якому зареєстрований вiдповiдач, вiднесено до перелiку населених пунктiв, на територiї яких органи державної влади тимчасово не здiйснюють свої повноваження.

У зв'язку з тим, що УДППЗ «Укрпошта» не здiйснюються поштовi вiдправлення до населених пунктiв Донецької та Луганської областей, на територiї яких органи державної влади тимчасово не здiйснюють свої повноваження, Державною службою геологiї та надр України розмістила інформацію в газеті «Урядовий кур'єр» № 228, в якому доводила до вiдома наказ Державної служби геологiї та надр України вiд 17.10.2017 року №447.

03 липня 2020 року Державне науково виробниче підприємство «Державний інформаційний геологічний фонд України» (ДНВП «Геоінформ України») листом № 08/303-1826 повідомило Державну службу геологiї та надр України стосовно суб'єктiв господарювання, власникiв спеціальних дозволiв на користування надрами якi станом на 03.07.2020 року не направили до ДНВП «Геоінформ України» щорiчну статистичну звітність за формою 5-гр, 6-гр, 7-гр за 2019 рiк, згiдно перелiку ТОВ «Енерготор» не подало щорiчну звітність за формою 5-гр.

Наказом Державної служби геологiї та надр України вiд 14 серпня 2020 року № 346 - зупинено дiю спецiального дозволу ТОВ «Енерготор» та вiдповiдачу встановлено 30 календарних днiв на встановлених усунення порушень.

Посилаючись на виявленi порушення вiдповiдача, позивач звернувся до суду з даним позовом.

При наданнi правової оцiнки спiрним правовiдносинам суд врахував наступнi обставини справи та норми чинного законодавства.

Регулювання гiрничих вiдносин з метою забезпечення рацiонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мiнеральнiй сировинi та iнших потреб суспiльного виробництва, охорони надр, гарантування при користуваннi надрами безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, а також охорона прав i законних iнтересiв підприємств, установ, органiзацiй та громадян належить до завдань Кодексу України про надра 27 липня 1994 року № 132/94-ВР.

Вiдповiдно до ст. 13 Кодексу України про надра, користувачами надр можуть бути підприємства, установи, органiзацiї, громадяни України, а також iноземцi та особи без громадянства, iноземнi юридичнi особи.

Статтею 15 Кодексу України про надра встановлено, що надра надаються у постiйне або тимчасове користування. Постiйним визнається користування надрами без заздальгiдь встановленого строку. Тимчасове користування надрами може бути короткостроковим (до 5 рокiв) i довгостроковим (до 50 рокiв). У разi необхідностi строки тимчасового користування надрами може бути продовжено.

Надра надаються у користування підприємствам, установам, органiзацiям i громадянам лише за наявностi у них спецiального дозволу на користування дiлянкою надр. Право на користування надрами засвiдчується актом про надання гiрничого вiдводу (частина перша статтi 19 Кодексу України про надра).

Зi вiдсутнiстю частини другої статтi 24 Кодексу України про надра вбачається, що користувачi надр зобов'язанi: 1) використовувати надра вiдповiдно до цiлей, для яких iх було надано; 2) забезпечувати повноту геологiчного вивчення, рацiональне, комплексне використання та охорону надр; 3) забезпечувати безпеку людей, майна та навколишнього природного середовища; 4) приводити земельнi дiлянки, порушенi при користуваннi надрами, в стан, придатний для подальшого iх використання у суспiльному виробництвi; 4-1) надавати та оприлюднювати iнформацiю про загальнодержавнi та мiсцевi податки i збори, iншi платежi, а також про виробничу (господарську) дiяльнiсть, необхідну для забезпечення прозоростi у видобувних галузях, вiдповiдно до порядку, затвердженого Кабiнетом Мiнiстрiв України; 5) виконувати iншi вимоги щодо користування надрами, встановленi законодавством України та угодою про розподiл продукцiї.

Статтею 60 Кодексу України про надра встановлено, що державний контроль і нагляд за веденням робіт по геологічному вивченню надр, їх використанням та охороною спрямовані на забезпечення додержання всіма державними органами, підприємствами, установами, організаціями та громадянами встановленого порядку користування надрами, виконання інших обов'язків щодо охорони надр, встановлених законодавством України.

Згідно з положеннями частини першої статті 61 Кодексу України про надра державний контроль за геологічним вивченням надр (державний геологічний контроль) та раціональним і ефективним використанням надр України здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Державна служба геології та надр України є центральним органом виконавчої влади, який наділений функціями для забезпечення реалізації державної політики у сфері надрокористування та діє відповідно до Положення про Державну службу геології та надр України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року за №1174 (далі Положення № 1174).

Пунктом 4 зазначеного Положення визначено, що Державна служба геології та надр України відповідно до покладених на неї завдань, зокрема: видає в установленому порядку спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами); зупиняє та анулює в установленому порядку дію спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами), поновлює їх дію у разі зупинення.

Згідно з ч. 2 ст. 26 Кодексу України про надра, право користування надрами припиняється органом, який надав надра у користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, у разі незгоди користувачів, - у судовому порядку.

Отже, орган, який надав надра у користування, повноважний припинити право користування надрами у випадку, передбаченому п. 5 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра, лише за наявності згоди на це користувача надрами.

Крім того, відповідно до підпункту 1.8 Порядку обліку робіт і досліджень, пов'язаних із геологічним вивченням надр, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 14.06.2013 р. №262, інформаційно-технічне забезпечення, інформаційно-аналітичне супроводження робіт з обліку результатів завершених робіт і досліджень, пов'язаних із геологічним вивченням надр та веденням електронної бази, здійснюється ДНВП «Геоінформ України». Тобто, ДНВП «Геоінформ України» є державним підприємством, відповідальним за збір та облік статистичної інформації у сфері спеціального користування надрами, який володіє інформацією щодо подання надрокористувачами відповідних звітів.

Системний аналіз наведених правових норм дає підстави дійти до висновку про те, що анулювання раніше зупиненого спеціального дозволу в судовому порядку можливе, зокрема, у разі, якщо надрокористувачем не виконуються зобов'язання, за угодою про умови користування надрами.

Відтак, зважаючи на характер порушення, вчиненого надрокористувачем, яке полягає у недотриманні спеціальних умов дозволу, зокрема, неподанні статистичної звітності, інформація, надана ДНВП «Геоінформ України» щодо неподання відповідачем статистичної звітності є достатньо для висновку про недодержання відповідачем вимог угоди про умови користування надрами.

Висновки щодо застосування норм права у подібних правовідносинах вже висловлював Верховний Суд у постановках від 03.05.2018 у справі №812/1074/17 та від 18.10.2018 у справі №812/1735/17.

Крім того, Верховним Судом у постановках від 03.05.2018 у справі №812/1074/17, від 18.10.2018 у справі №812/1735/17, від 22.01.2019 у справі №810/3865/17, від 12.08.2020 у справі №813/2441/16 вже висловлювалась правова позиція з приводу застосування положень частини першої статті 26 Кодексу України про надра, яка полягає в тому, що суд може

припинити право користування надрами лише у разі незгоди користувачів в указаних вище випадках.

Таким чином, судовий порядок вирішення питання припинення права користування надрами передбачений у разі незгоди користувача з анулюванням спеціального дозволу на користування надрами, тобто у разі наявності спору з цього приводу.

З огляду на те, що відповідач не надав згоду на припинення права користування надрами, наявні підстави для припинення цього права в судовому порядку.

За таких обставин, приймаючи до уваги те, що позивачем надані належні докази порушення відповідачем норм чинного законодавства в сфері надрокористування та, оскільки відповідачем не виконуються умови спеціального дозволу, що є порушенням вимог передбачених чинним законодавством та спеціальним дозволом, вжиті позивачем заходи щодо усунення порушень норм чинного законодавства до такого усунення не привели, суд вважає позовні вимоги такими, що підлягають задоволенню в повному обсязі.

Відповідно до частини другої статті 139 КАС України при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

Оскільки позивач у вказаній справі є суб'єктом владних повноважень, отже відсутні правові підстави для стягнення з відповідача судового збору на користь позивача.

На підставі викладеного, керуючись статтями 2, 6, 8-10, 14, 139, 193, 242-246, 293, 295, 297 КАС України, суд, -

ВИРІШИВ:

Адміністративний позов Державної служби геології та надр України до Товариства з обмеженою відповідальністю «Енерготор» про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами — задовольнити.

Припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами № 5809 від 17 липня 2013 року, виданого Товариству з обмеженою відповідальністю «Енерготор».

Повний текст рішення складено та підписано 28 квітня 2021 року.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

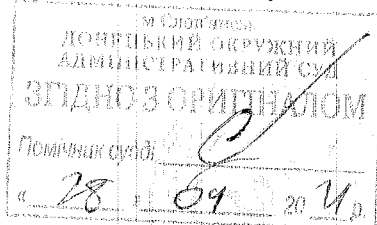
У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду, або розгляду справи в порядку письмового провадження, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

До дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи апеляційні скарги подаються учасниками справи через Донецький окружний адміністративний суд.

Суддя

Беломестнов О.Ю.

*306*4670914*1*2*

Прошито, пронумеровано та
скріплено печаткою
на 5 арк.
Секретар с/з: